

Bilgi Nedir?

Öğrenme, araştırma ya da gözlem yoluyla elde edilen gerçeklere bilgi denir.

İletişim Nedir?

Bilginin bir göndericiden bir alıcıya aktarılma sürecidir.

Teknoloji Nedir?

İnsanoğlunun tasarlayarak ürettiği veya uygulamaya koyduğu her türlü faydalı, faydasız veya zararlı alet ve araçlardır.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Nedir?

Bilgiye ulaşılmasını ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel basılı ve yazılı araçlardır.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Araçları

Bilgi ve iletişim teknolojileri araçlarını 3 ana grupta inceleyebiliriz.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Nedir?

Bilgiye ulaşılmasını ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel basılı ve yazılı araçlardır.

GÖRSEL ARAÇLAR

İŞİTSEL ARAÇLAR

YAZILI VE BASILI

BİT'in Amaçları/Faydaları

Bilgiye kolay ve hızlı bir şekilde ulaşmayı sağlar.

İletişim ve hızlı haberleşmeyi sağlar.

Maliyeti azaltır ve verimliliği artırır.

Bilginin kolay ve güvenli bir şekilde saklanması sağlar.

Zamandan tasarruf sağlar.

Hayatı kolaylaştırır.

BİT'in Kullanım Alanları.

Geçmişten günümüze toplumlar gücünü farklı kaynaklardan almıştır.

- * *Avcılık, toplayıcılık toplumu*
- * *Göçebe toplumlar*
- * *Tarım toplumu*
- * *Sanayi toplumu*
- * **Bilgi toplumu**

Bilgi Toplumu

Bilginin işlenmesinde ve depolanmasında da bilgisayar ve iletişim teknolojilerini baz alan bir toplum yapısıdır.

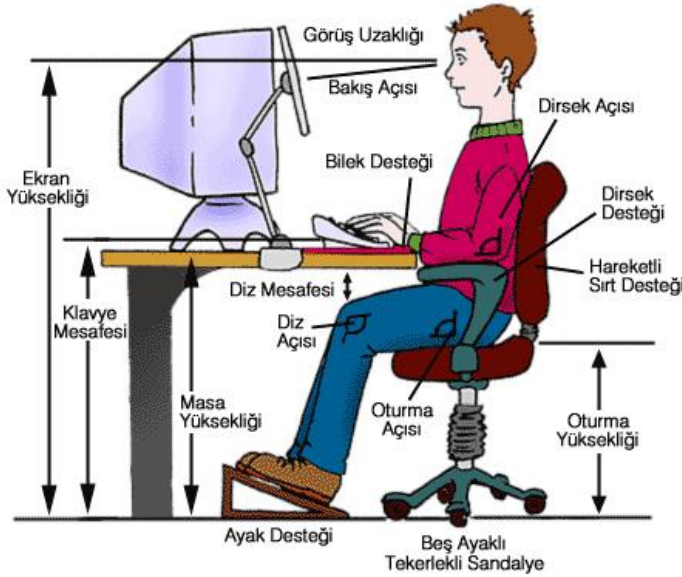
Bilgi toplumunun etkileşimde bulunduğu en önemli kavram “bilgi teknolojileri” dir.

Teknoloji alanındaki gelişmeler toplumsal yaşamda önemli değişikliklere yol açmıştır.

Özellikle iletişim alanındaki gelişmeler ve bilgisayar kullanımının yaygınlaşması ile küreselleşme artmış, bilgi insanların sadece yakın çevresiyle değil uluslararası çevrede paylaşılan bir ürün haline gelmiştir.

Bugün dünyanın her yanına kolayca ulaşımı sağlayan gelişmiş bilişim teknolojileri, bilgiye ulaşımı, bilginin el değiştirilmesini, alınıp satılmasını kolaylaştırmaktadır.

BİLGİSAYAR KULLANIMI VE SAĞLIK

Bilgisayar kullanırken dikkat edilmesi gereken noktalar:

- Yüksekliği ayarlanabilir, sırtı bele uygun ve esnek bir ergonomik koltukta oturulmalıdır.
- Dik oturulmalı ve sırt desteklenmelidir.
- Monitörün üst kenarı ile göz hizasının aynı seviyede olmasına dikkat edilmelidir.
- Monitörden 45-75 cm uzakta oturulmalıdır.
- Işık monitöre dik açıyla gelmemelidir.
- Işık yansıma ve parlamaları önlenmelidir.
- Fare ve klavye masanın üzerinde aynı seviyede olmalıdır.

- Kollar yatay veya biraz yukarıda olmalıdır.
- Dirsek ve eller düz bir çizgide olmalıdır.
- Bacakların üst kısmı yatay olmalıdır.
- Dizler 9 veya 110 derece açıda olmalıdır.
- 15-20 dakikada bir kısa süre gözleri uzağa odaklayarak göz kaslarının dinlenmesi sağlanmalıdır.
- Saat başı mola vererek oda temiz hava ile doldurulmalı ve ufak egzersizler yapılmalıdır.

DİJİTAL VATANDAŞLIK

Dijital vatandaşlık en genel kapsamda teknoloji kullanımına ilişkin davranış normları olarak tanımlanmaktadır.

Dijital vatandaşlık teknolojiyi kullanırken etik ve uygun davranışlarda bulunma ve bu konuda bilgilenmeyi içermektedir.

- Bilgi ve iletişim kaynaklarını kullanırken eleştirebilen,
- Çevrimiçi yapılan davranışların etik sonuçlarını bilen,
- Ahlaki olarak çevrimiçi kararlar alabilen,
- Teknolojiyi kötüye kullanmayarak başkalarına zarar vermeyen,
- Sanal dünyada iletişim kurarken ve işbirliği yaparken doğru davranışı teşvik eden vatandaşdır.

Dijital Erişim (Herkes için İnternet)

Üretken vatandaşlar olmak için, eşit olarak teknolojik imkanlara dijital erişim sağlanması anlamına gelir. Örneğin, cinsiyet, ırk, yaş, etnik kimlik, fiziksel ve zihinsel farklılıklara aldırış etmeden elektronik topluma tam katılımın sağlanmasıdır.

Dijital Ticaret:

Elektronik ortamlarda satma ve satın alma işlemlerini yapacak yeterliliğe sahip olma anlamına gelir.

Dijital İletişim:

İletişim biçimlerinin değişikliğe uğrayarak elektronik araçlar vasıtasıyla da yapıldığının farkında değildir. Örneğin, e-posta, cep telefonu, anlık mesajlaşma teknolojisi kullanıcıların iletişim yolunu değiştirmiştir.

Dijital Okuryazarlık:

Öğrenme – öğretme sürecinin artık teknoloji kullanılarak da gerçekleştirildiğinin farkında değildir.

Dijital Etik:

Sanal dünyada gösterilen davranışın ya da işin elektronik standardının da olduğunun farkında değildir. Örneğin, siber zorbalık, sanal küfürleşme, gibi birçok olumsuz davranıştan kaçınılıyız.

Dijital Kanun:

Sanal dünyada yapılan işlerin elektronik sorumluluğunun olduğu ve kanunlarla yaptırım altına alındığı anlamına gelir. Örneğin, yasadışı yayınlar, yasadışı organ ve uyuşturucu satışı, intihara meyilli hale getiren web siteleri sanal dünyada yapılması kanunen yasaktır

Dijital Haklar ve Sorumluluklar:

Herkesin sanal dünyada kendini özgürce ifade edebilecek haklara sahip olduğu ve bununda yasaklanamayacağı anlamına gelir. Örneğin, sanal ortamda formlarda görüş bildirme, grup oluşturma, tartışma ortamlarına katılma vb. temel haklar kısıtlanamaz.

Dijital Sağlık:

Dijital dünyada hem fiziksel, hem ruhsal hem de psikolojik yönden sağlığı direk ya da dolaylı olarak etkileyecek etmenlerin bulunduğu farkında değildir. Örneğin, göz sağlığı, tekrarlayan stres sendromu, a-sosyal yaşam, içe kapanıklık ve fiziksel bozukluklar (bel ve sırt ağrıları) yeni teknolojik dünyanın ortaya çıkardığı sağlık sorunlarıdır.

Dijital Güvenlik:

Bireyin sanal ortamda kendi güvenliğini sağlayacak önlemleri alması demektir. Örneğin, başkalarının bilgilerini izinsiz kullanma, solucan, virüs veya truva atı oluşturma, spam gönderme, birilerinin bilgilerini veya mallarını çalma vb. faaliyetlerin farkına vararak gereken güvenlik tedbirlerinin alınması(virüs programları, filtreleme programları vb.)

Elektronik devlet

Yönetenlerle yönetilenler arasındaki her türlü ödev ve yükümlülüklerin karşılıklı olarak “dijital ortamda” sürekli ve güvenli bir biçimde gerçekleştirilmesi anlamına gelmektedir.

KLASİK DEVLET	e-DEVLET
Pasif Vatandaş	Aktif Vatandaş
Kağıt-temelli İletişim	Elektronik İletişim
Dikey/Hiyerarşik Yapılanma	Yatay/Koordineli Ağ Yapılanması
Yönetimin Veri Yükleme	Vatandaşın Veri Yükleme
Eleman Yanıtı	Otomatik Sesli Posta, Çağrı Merkezi vb.
Eleman Yardımı	Kendi kendine Yardım
Nakit Akışı / Çek	Elektronik Fon Transferi (EFT)
Tektip Hizmet	Kişiselleştirilmiş/Farklılaştırılmış Hizmet
Bölümlemiş / Kesintili Hizmet	Bütünsel / Sürekli / Tek-duraklı Hizmet
Yüksek İşlem Maliyetleri	Düşük İşlem Maliyetleri
Tek Yönlü İletişim	Etkileşim
Kapalı Devlet	Şeffaf Devlet
Kurum bazlı hizmet	Süreç bazlı hizmet

Elektronik bankacılık.

- Elektronik bankacılık, elektronik kanallar vasıtasıyla bankacılık hizmetlerinin sağlanması demektir.
- İnternet bankacılığı
- Telefon bankacılığı
- ATM’ler
- VTM’ler
- Hızlı ve kesintisiz bankacılık işlemleri
- Şubeye gitmeden, sıra beklemeden kolay bankacılık
- Detaylı rapor ve bilgi alabilmek
- Çok çeşitli bankacılık ürünlerini görerek bu ürünlerden faydalanabilmek
- Bankacılık işlemlerini çok daha ucuza yapabilmek

Donanım Nedir?

- Bilgisayarın gözle görülebilen ve elle tutulabilen kısımlarına donanım denir.
- Örneğin, ekran, klavye, sabit disk, fare, yazıcı gibi..
- Donanımlar, kasanın dışında olabileceği gibi içerisinde de yer alabilir.
- Kasa içerisinde yer alan donanımlara «dahili donanım» kasa dışında kalan donanımlara ise «harici donanım» denir.

Harici Donanım Birimleri (dış donanım)

- Şimdi genel olarak bilgisayar kasasının dışında bulunan bazı donanımları inceleyelim.

Dahili Donanım Birimleri (iç donanım)

- Kasa içerisinde yer alan bu donanımlar bilgisayarın temel çalışma sistemini oluşturur, hızını ve özelliklerini belirler.

Yazılım Nedir?

- Bilgisayarın kullanılmasını sağlayan her türlü programa ise yazılım adı verilir.
- Örneğin resim yapmamızı sağlayan Paint, internete girmemizi sağlayan Chrome gibi..

Yazılım/Donanım Farkı

- Donanım ve yazılımı insan vücudu ve ruhuna benzetebiliriz. Bedenimize dokunabilirken ruhumuzu dokunamayız. Ruhumuz bedenimizin hareketini, kontrolünü sağlar.
- Bilgisayar dünyasının ruhu olan yazılım donanımların kontrolünü, birbirleriyle iletişimini sağlar.
- Yazılım olmadan bilgisayardaki donanımları kullanamayız.

Yazılım Çeşitleri

Yazılımlar, sistem yazılımı ve uygulama yazılımı olarak ikiye ayrılır.

Sistem Yazılımı

- İşletim sistemi olarak da bilinir. Bilgisayardaki donanımları yöneten, çalışmasını denetleyen ve diğer tüm yazılımların çalışmasını sağlayan yazılımdır.
- Örneğin sıklıkla duyduğumuz Windows bir işletim sistemidir.

temel

Uygulama Yazılımı

Kullanıcıların belli başlı bazı işlemleri yapmalarını sağlayan yazılımlardır. Örneğin müzik dinlemek, resim yapmak, yazı yazmak, internette gezinmek gibi.

BİLGİ GÜVENLİĞİ

BİLGİYE ULAŞMAK ÇOK KOLAY!

- Teknolojinin sürekli gelişmesi, bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının hızla yayılmasıyla çağımızda bilgiye ulaşmak oldukça kolay hale gelmiştir.
- Evde, parkta, okulda, yolculukta.. Artık dilediğimiz an istediğimiz bilgiye rahatça ulaşabiliyoruz.

BİLGİ GİZLİLİĞİ VE GÜVENLİĞİ

- Bilgiye ulaşmak kolay. Fakat kişilerin, şirketlerin, kuruluşların ulaşılmasını istemediği bilgileri de vardır.
- İşte bu noktada bilginin gizliliği ve güvenliğinin önemi ortaya çıkıyor.

BİLGİNİN GİZLİLİĞİ

- Günlük tutuyor musunuz?
- Günlüğünüze yazdıklarınızı herkesin okumasın ister misiniz?
- Günlüğünüz içerisindeki yazıların gizli kalmasını nasıl sağlıyorsunuz?

KİŞİSEL BİLGİSAYAR GÜVENLİĞİ

- Bilgisayarımıza şifre (parola) koyarak çevremizdeki kişilerin bilgilerimize ulaşmasını kolaylıkla engelleyebiliriz.
- Peki bilgilerimizi internet üzerindeki milyonlarca kişiden nasıl koruyacağız?

BİLGİSAYAR VE BİLGİ GÜVENLİĞİ

- Bilgisayarımızı ve bilgilerimizi nasıl koruyacağımızı öğrenmeden önce gelin önce düşmanlarımızı tanıyalım.

ZARARLI YAZILIMLAR

- Kötü niyetli bilgisayar kullanıcıları tarafından bilgisayarımıza, sistemimize ve bilgilerimize zarar vermek, onları ele geçirmek amacıyla hazırlanmış yazılımlardır.

ZARARLI YAZILIM TÜRLERİ

- Bilgiler çok değerli..
- Bu yüzden peşinde birçok düşman bulunuyor. Bunlardan en meşhurlarına göz atalım:

VİRÜSLER

- Bilgisayarımıza girip dosya ve programlarımıza zarar verir.
- Virüsler bilgisayarınızda bilgileri bozabilir hatta silebilir.
- Bilgisayar virüsü pek çok zararlı yazılımdan çok daha tehlikelidir çünkü doğrudan dosyalarınıza zarar verirler.

TRUVA ATI (TROJAN)

- Truva atı bir virüs değildir. Gerçek bir uygulama gibi gözüken zararlı bir program türüdür.
- Truva atı bilgisayarınıza güvenlik açığı oluşturur ki bu da zararlı programların, kişilerin sisteminize girmesi için bir yol açar.

SOLUCAN (WORM)

- Yerel sürücüde ya da ağda kendini tekrar tekrar kopyalayan bir programdır. Tek amacı sürekli kendini kopyalamaktır.
- Herhangi bir dosya ya da veriye zarar vermez ancak sürekli kopyalama yaparak sistemi meşgul eder ve bilgisayar hızını etkiler.

REKLAM YAZILIMI (ADWARE)

- Herhangi bir program çalışırken reklam açan yazılımdır. Adware internette gezerken otomatik olarak bilgisayarınıza inebilir ve tarayıcı pencereleri ile görüntülenebilir.

CASUS YAZILIM (SPYWARE)

- Kullanıcının izniyle veya izni dışında bilgisayara yüklenen ve kullanıcı ya da bilgisayar hakkında bilgi toplayıp bunları uzaktaki bir kullanıcıya gönderen bir program türüdür.

ZARARLI YAZILIMLARDAN KORUNMA

- Bilgisayarınıza güçlü bir güvenlik yazılımı yükleyin. Bu güvenlik yazılımının güncel ve çalışıyor olduğundan emin olun.
- Bilmediğiniz programları bilgisayarınıza yüklemeyin, çalıştırmayın.
- Kimden geldiğini bilmediğiniz e-postaları açmayın.

ZARARLI YAZILIMLARDAN KORUNMA

- Kullandığınız işletim sistemine ait güncelleştirmeleri ihmal etmeyin.
- Ödül, hediye vs. kazandığınızı belirten reklamlara aldanmayın, tıklamayın.
- Güvenmediğiniz bir bilgisayara USB bellek, hafıza kartı vs. takmayın.
- Bilgilerinizin düzenli olarak yedeğini alın.
- Belirli aralıklarla bilgisayarınızı kötü amaçlı yazılımlara karşı tarattırın.
- Bilmediğiniz, güvenmediğiniz internet sitelerine girmeyin.

GÜVENLİK YAZILIMLARI

- Kötü amaçlı yazılımlara karşı bilgisayarımızın güvenliğini sağlayan yazılımlardır. En çok kullanılan güvenlik yazılımı türleri şunlardır:

ANTİVİRÜS

- Antivirüs yazılımı bilgisayarımıza virüs, truva atı, solucan gibi kötü amaçlı yazılımların girmesini engeller. Ayrıca bu yazılımları tespit edip temizleyebilir.
- Antivirüs yazılımının tüm kötü yazılımları tanıyabilmesi için sürekli güncelleştirilmesi gerekir.

GÜVENLİK DUVARI (FIREWALL)

- Güvenlik duvarı yazılımı internet veya ağ üzerinden bilgisayarımıza erişimi denetler, yetkisiz kişilerin bilgilerimize ulaşmasını engeller.

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ KULLANIMI VE ETİK

İnternet ve BİT Kullanım Kuralları

İNTERNET

- İnternetin artık hayatımızın, günlük yaşamımızın bir parçasına haline geldiğini inkar edemeyiz.
- İnterneti hemen hepimiz kullanabiliyoruz, peki ne kadar doğru kullanabiliyoruz hiç düşündünüz mü?

İNTERNET KULLANIMI

- Hiç farkında olmadan bir suç işleyebileceğinizi, bir suça ortak olabileceğinizi hatta dolandırılabilceğinizi biliyor musunuz?
- İnterneti kullanırken kendimizi ve sevdiklerimizi güvende tutmak için dikkat etmemiz gereken bazı noktalar var.

KİŞİSEL BİLGİLERİNİZİ PAYLAŞMAYIN

- İnternet üzerinde görüştüğünüz kişilerle, üye olduğunuz sitelerde, forumlarda ve sosyal ağlarda size ait ad, soyad, TC kimlik numarası, adres, telefon gibi bilgileri paylaşmayın.
- Güvendiğiniz kişilerle dahi özel bilgilerinizi paylaşmayın, unutmayın karşınızdaki kişi zannettiğiniz kişi olmayabilir!
- Hiçbir siteye gereğinden fazla bilgi vermeyin.

İYİ VE NAZİK BİR KULLANICI OLUN

- Türkçemizi en güzel şekilde kullanın. Kısaltmalar kullanmayın.
- Şaka amaçlı dahi olsa tehdit edici, kötü ve kaba sözler kullanmayın.
- İnternet özgürlüğünüzü kullanırken başkalarını rahatsız etmeyin.
- Tümü büyük harften oluşan mesajlar kullanmayın, bu internet ortamında BAĞIRMAK anlamına gelir.

TANIMADIĞINIZ KİŞİLERLE GÖRÜŞMEYİN

- Tanımadığınız kişiler sosyal ağlarda size arkadaşlık teklifi gönderebilir, bu teklifleri kabul etmeyin.
- Unutmayın karşınızdaki kişi sizin yaşınızdaymış gibi davranabilir, bunu asla bilemezsiniz.
- Bu kişilere eviniz, aileniz, okulunuz, maddi durumunuz gibi bilgiler vermekten kaçının. Fotoğraf ve video göndermeyin.

ÖDÜL VE HEDİYELERE ALDANMAYIN

- İnternette gezinirken reklam veya bilgi çalmak amaçlı «tebrikler, ödül kazandınız, ödülünüzü almak için tıklayın» gibi aldatıcı resim ve yazılara tıklamayın.
- Bu sitelere asla cep telefonu, adres gibi bilgiler vermeyin, hiç farkında olmadan ücretli servislere üye olmuş olabilirsiniz!

İYİ VE NAZİK BİR KULLANICI OLUN

- Türkçemizi en güzel şekilde kullanın. Kısaltmalar kullanmayın.
- Şaka amaçlı dahi olsa tehdit edici, kötü ve kaba sözler kullanmayın.
- İnternet özgürlüğünüzü kullanırken başkalarını rahatsız etmeyin.
- Tümü büyük harften oluşan mesajlar kullanmayın, bu internet ortamında BAĞIRMAK anlamına gelir.

TANIMADIĞINIZ KİŞİLERLE GÖRÜŞMEYİN

- Tanımadığınız kişiler sosyal ağlarda size arkadaşlık teklifi gönderebilir, bu teklifleri kabul etmeyin.
- Unutmayın karşınızdaki kişi sizin yaşınızdaymış gibi davranabilir, bunu asla bilemezsiniz.
- Bu kişilere eviniz, aileniz, okulunuz, maddi durumunuz gibi bilgiler vermekten kaçının. Fotoğraf ve video göndermeyin.

ÖDÜL VE HEDİYELERE ALDANMAYIN

- İnternette gezinirken reklam veya bilgi çalmak amaçlı «tebrikler, ödül kazandınız, ödülünüzü almak için tıklayın» gibi aldatıcı resim ve yazılara tıklamayın.
- Bu sitelere asla cep telefonu, adres gibi bilgiler vermeyin, hiç farkında olmadan ücretli servislere üye olmuş olabilirsiniz!

AİLENİZDEN YARDIM ALIN

- İnternette ailenizle birlikte gezinin, ailenizin zamanı yoksa ziyaret ettiğiniz siteleri not olarak daha sonra onların görüşünü alın.
- Ailenize sormadan internetten hiçbir şey satın almayın, kredi kartı bilgisi vermeyin.
- İnternet üzerinden sizi rahatsız eden kişileri çekinmeden ailenize bildirin.

ŞİFRENİZİ PAYLAŞMAYIN

- İnternet üzerindeki hesaplarına ait kullanıcı adı ve şifreyi kimseyle paylaşmayın, hiçbir yere yazmayın ve kimseye göndermeyin.
- Unutmayın, hesabınızı ele geçiren bir kişi sizin adınıza suç işleyebilir, suçu o işler ama sorumlusu siz olursunuz!
- Güçlü bir şifre oluşturarak hesaplarınızı koruyun.

Güçlü Şifre Oluşturma Yöntemleri

- Şifrelerinizde kişisel bilgilerinize yer vermeyin. Örneğin, adınız, doğum tarihiniz veya kimlik numaranız.
- ali1999, 32423526655, 1986 gibi

Güçlü Şifre Oluşturma Yöntemleri

- Şifrenizde ardışık sayılar, harfler kullanmayın. Örneğin, 123456, 1234, abcd gibi.
- Tahmin edilmesi kolay yan yana bulunan tuşları kullanmayın. Örneğin, qwerty, asdf gibi.

Güçlü Şifre Oluşturma Yöntemleri

- Şifreniz en az 7 basamaklı olsun.
- Mümkün olduğunda aşağıdaki karakterlerden içersin.
- Büyük/küçük harf (A,a...Z,z)
- Rakam (0-9)
- Noktalama (.,; gibi)
- Özel karakter (-!+ gibi)

Güçlü Şifre Oluşturma Yöntemleri

- Sadece rakamlardan oluşan 6 haneli bir şifre 3 dakikada çözülebilirken,
- Rakamlar, küçük/büyük harfler, işaret ve sembollerin de olduğu 9 haneli bir şifre 44.530 yılda ancak çözülebiliyor.
- Seçim sizin...

TELİF HAKKI NEDİR?

- Herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakların, yasalarla belirli kişilere verilmesidir.
- Kısaca, orijinal bir yapıtın, eserin kopyalanmasına veya kullanılmasına izin vermeme hakkıdır.

TELİF HAKKI İHLALİ

- Bir sanatçının müzik parçasını, klibini, film eserini, bir yazarın kitabını veya bir firmanın yazılımını bu kişilerin izni olmadan ne kullanabilir ne de kopyalayabilirsiniz.
- Bu eserler, sahibinin izin verdiği, yasal dağıtımını yapan mağaza ya da internet sitelerinde satın alınarak kullanılmalıdır.
- Aksi bir yönteme başvurulursa telif hakkı ihlali gerçekleşmiş, yani suç işlenmiş olur.

İTERNET VE TELİF HAKKI İHLALİ

- İnternet üzerinden bilginin çok hızlı ve denetimsiz bir şekilde yayılması telif hakkı ihlal su larının artmasına neden olmuştur.
- Müzik albümleri, yazılımlar, oyunlar, filmler kitaplar daha birçok eser daha yayınlandığı ilk saatlerde internet üzerinde paylaşılmakta ve birçok kullanıcı hiç farkında olmadan bu suça ortak olmaktadır.
- Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre bu kişiler hakkında 2-4 yıl hapis, 50-100 milyar ağır para cezası istenebilmektedir.

SUÇA ORTAK OLMAYIN

- Her şeyden öte bu eserleri yasal olmayan yollardan elde etmek, eser sahiplerinin hakkını yemek anlamına gelir. Çünkü korsan yolla elde ettiğiniz bir eserin sahibine hiçbir maddi geliri yoktur. Hatta zararı vardır.
- Eser sahibi, emeğinin karşılığını alamadığını gördüğünde artık yeni eserler ortaya koymak için çaba sarf etmeyecek ve isteği kırılabacaktır.

BİLİşİM SUÇU NEDİR?

- Bilişim suçu en basit tanımıyla bilişim sistemlerine karşı işlenen suçlardır.
- Bir bilişim sistemine hukuka aykırı olarak girmek, orada kalmaya devam etmek, bilişim sisteminden izinsiz veri kopyalamak, sistemi erişilmez kılmak ve çalışmaz hale getirmek bilişim suçlarını oluşturmaktadır.

SIK KARşILAşILAN BİLİşİM SU LARI

- Ülkemizde en sık karşılaşılan bilişim su larının başında banka ve kredi kartı bilgisini hukuka aykırı olarak ele geçirerek, haksız kazanç elde etme eylemlerini gösterebiliriz.
- Banka ve kredi kartları, ATM cihazlarında, bazı işyerlerinde ve online alış-veriş sitelerinde kopyalanabilmektedir. Kart bilgisi kopyalanarak bağlı bulunan hesaptan alışveriş yoluyla para çekilmektedir.

SIK KARşILAşILAN BİLİşİM SU LARI

- Web sitelerini "hack"lemek, virüs, truva atı ve kötü amaçlı yazılım hazırlamak ve yaymak, başkalarına ait kullanıcı adı, şifre, parola gibi kişiye özel bilgileri ele geçirmek ve kullanmak da bilişim suçlarını oluşturmaktadır.